

NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG ĐỘI NGŨ GIÁO VIÊN VÀ CÁN BỘ QUẢN LÝ GIÁO DỤC QUỐC PHÒNG VÀ AN NINH Ở CÁC TRƯỜNG ĐẠI HỌC, CAO ĐẲNG

Đại tá TS. Hoàng Tuấn Anh¹

Tóm tắt: Đội ngũ giáo viên và cán bộ quản lý (CBQL) giáo dục quốc phòng và an ninh (QP-AN) có vị trí, vai trò quan trọng, là nhân tố quyết định đến chất lượng môn học giáo dục QP-AN ở các trường đại học, cao đẳng (ĐHCD). Tuy nhiên, đội ngũ giáo viên và CBQL còn nhiều bất cập, chất lượng chưa được chuẩn hóa. Vì vậy, việc đề xuất giải pháp nâng cao chất lượng đội ngũ giáo viên và CBQL giáo dục QP-AN ở các trường ĐHCĐ, đáp ứng yêu cầu phát triển, đổi mới giáo dục QP-AN trong hệ thống giáo dục quốc dân là thực sự cần thiết.

Từ khóa: Giáo dục quốc phòng và an ninh; Giáo viên; Cán bộ quản lý.

Trong hệ thống giáo dục nói chung và các trường ĐHCĐ nói riêng, hoạt động giáo dục - đào tạo (GD-ĐT) được cấu thành từ nhiều thành tố: mục tiêu; chương trình; phương pháp; đội ngũ giáo viên và CBQL; sinh viên và cơ sở vật chất, phương tiện dạy học..., những thành tố này tương tác, gắn bó chặt chẽ với nhau nhằm đạt được mục tiêu GD-ĐT. Chất lượng GD-ĐT nói chung, giáo dục QP-AN cho sinh viên nói riêng là kết quả tổng hợp của nhiều thành tố, liên quan đến tất cả các khâu, các bước của quá trình GD-ĐT. Trong đó, chất lượng đội ngũ giáo viên và CBQL giáo dục QP-AN có vị trí rất quan trọng, quyết định đến chất lượng môn học giáo dục QP-AN. Họ là người làm nhiệm vụ giảng dạy, quản lý giáo dục có trình độ chuẩn được đào tạo theo quy định của Luật Giáo dục, Luật giáo dục QP-AN, có kiến thức giáo dục QP-AN, có tinh thần trách nhiệm của người thầy, người chỉ huy và người CBQL giáo dục. Mặt khác, giáo dục QP-AN là môn học đặc thù trong các trường ĐHCĐ, vì ngoài hoạt động giảng dạy giáo dục QP-AN còn có các hoạt động ngoại khóa, duy trì nền nếp ăn, ở và sinh hoạt tập trung gần với môi trường quân đội và giáo viên được phân công quản lý trực tiếp sinh viên trong quá trình học tập.

Hiện nay, tại các trung tâm giáo dục QP-AN và các khoa, bộ môn của các trường ĐHCĐ trong cả nước, lực lượng được biên chế làm giáo viên và CBQL giáo dục QP-AN chủ yếu là sĩ quan Quân đội biệt phái tại Ngành GD-ĐT, trực tiếp quản lý và giảng dạy giáo dục QP-AN. Ngoài ra, để bảo đảm đủ số lượng giáo viên giáo dục

¹ Trường Sĩ quan Lục quân 2.

QP-AN, nhiều trường đã mời thỉnh giảng, chủ yếu là sĩ quan ở các cơ quan quân sự địa phương, các nhà trường quân đội trên địa bàn. Trong những năm qua, đội ngũ giáo viên là sĩ quan Quân đội biệt phái đã hoàn thành tốt nhiệm vụ được giao, góp phần không nhỏ vào thực hiện thành công môn học giáo dục QP-AN cho sinh viên ở các trường ĐHCĐ. Tuy nhiên, vẫn còn một số bất cập như: chưa có tiêu chí đánh giá theo chuẩn giáo viên giáo dục QP-AN; về số lượng còn thiếu so với yêu cầu nhiệm vụ, một số trường ĐHCĐ và trung tâm giáo dục QP-AN vẫn phải mời giảng theo đợt, do đó thường bị động trong giảng dạy; về chất lượng đội ngũ giáo viên và CBQL chưa được chuẩn hoá; một số không được đào tạo đúng chuyên ngành, chưa có nghiệp vụ sư phạm, nhất là nghiệp vụ sư phạm quân sự, phương pháp tổ chức giảng dạy một số giáo viên còn lúng túng, đôi khi không phù hợp với sinh viên. Vì vậy, việc nâng cao chất lượng đội ngũ giáo viên và CBQL giáo dục QP-AN ở các trường ĐHCĐ là một trong những nội dung rất quan trọng hiện nay, trong thời gian tới cần thực hiện tốt một số giải pháp sau:

Một là, Nâng cao nhận thức đối với đội ngũ giáo viên và CBQL về tầm quan trọng của giáo dục QP-AN, tạo chuyển biến sâu sắc, mạnh mẽ ở các cấp, nhất là cấp lãnh đạo, trên cơ sở đó lãnh đạo, chỉ đạo, quản lí và hoạch định các cơ chế, chính sách về giáo dục QP-AN được thiết thực, đầy đủ, kịp thời và đồng bộ; tăng cường tuyên truyền, giáo dục sâu rộng để mọi người quán triệt, hiểu đúng và thực hiện có hiệu quả công tác giáo dục QP-AN; làm tốt công tác thi đua, biểu dương, khen thưởng kịp thời các tổ chức, đơn vị, cá nhân có thành tích triển khai, thực hiện công tác giáo dục QP-AN, đồng thời kiên quyết uốn nắn, nhắc nhở những cá nhân, đơn vị làm chưa đúng; căn cứ vào tình hình thực tế, Bộ GD-ĐT tổ chức tập huấn về quản lí nội dung chương trình, đổi mới phương pháp giảng dạy... cho giáo viên và CBQL chủ chốt của các trường ĐHCĐ và trung tâm giáo dục QP-AN. Tập huấn phải được chuẩn bị chu đáo, nội dung thiết thực, sau tập huấn phải được tiến hành kiểm tra, đánh giá, nhằm uốn nắn, bổ sung kịp thời những hạn chế. Trên cơ sở nhận thức đầy đủ về nhiệm vụ, lập kế hoạch tổng thể và kế hoạch giai đoạn, đẩy nhanh việc thực hiện nhiệm vụ đào tạo chính quy, bồi dưỡng giáo viên và CBQL giáo dục QP-AN đáp ứng nhiệm vụ trước mắt và lâu dài của sự nghiệp giáo dục và bảo vệ Tổ quốc.

Hai là, Tiêu chuẩn hoá đội ngũ giáo viên và CBQL giáo dục QP-AN. Đội ngũ giáo viên và CBQL giáo dục QP-AN có chất lượng, đủ về số lượng, có trình độ chuyên môn cao, năng lực sư phạm tốt, phong cách giảng dạy và quản lí tiên tiến, có bản lĩnh chính trị vững vàng, có phẩm chất đạo đức, có sức khỏe, đáp ứng yêu cầu giảng dạy giáo dục QP-AN. Để chuẩn hoá đội ngũ này, Bộ GD-ĐT cần phối hợp chặt chẽ với Bộ Quốc phòng xây dựng chuẩn thống nhất, phù hợp với từng chức danh, từng

cấp đào tạo. Những tiêu chuẩn, chức danh được xây dựng vừa là tiêu chí để các trường bồi dưỡng, sử dụng đội ngũ giáo viên, CBQL, đồng thời là mục tiêu để mọi người tự học tập, tu dưỡng phấn đấu tự hoàn thiện bản thân. Đội ngũ giáo viên, CBQL về QP-AN của các trường đại học phải được chuẩn hóa về phẩm chất, năng lực, trình độ học vấn, khả năng sư phạm.

Đối với giáo viên: Giáo viên là yếu tố quyết định hàng đầu trong việc thực hiện đổi mới phương pháp giảng dạy giáo dục QP-AN. Với sự nhận thức đúng đắn, với tinh thần trách nhiệm và sự quyết tâm cao, kỹ năng sử dụng trang thiết bị dạy học hiện đại và năng lực tổ chức hướng dẫn sinh viên học tập nghiên cứu, có năng lực tự học, tự phát triển, là những phẩm chất cần thiết của người giảng viên giáo dục QP-AN trong bối cảnh xã hội hiện đại.

Về số lượng đủ, đáp ứng nhu cầu giảng dạy môn học giáo dục QP-AN;

Về cơ cấu, cần tập trung củng cố, kiện toàn đội ngũ giảng viên theo hướng: “chuẩn hóa, trẻ hóa”, bảo đảm có sự kế thừa và kết hợp vững chắc giữa các độ tuổi, trình độ học vấn, kinh nghiệm thực tiễn, đã trải nghiệm qua thực tế đơn vị và vùng, miền phù hợp. Từ đó, làm cho đội ngũ giảng viên phát triển đồng đều, phát huy được thế mạnh của mỗi người và cả đội ngũ, có sự kế tiếp một cách vững chắc;

Về chất lượng, phải đáp ứng các yêu cầu:

Yêu cầu về kiến thức: Có kiến thức cơ bản chung của GDĐH; kiến thức chuyên nghiệp, bao gồm kiến thức cơ sở ngành, kiến thức chuyên ngành QP-AN; kiến thức quân sự phổ thông và an ninh nhân dân, có tư duy nhạy bén, đúng trong đánh giá, nhận định tình hình về QP-AN.

Yêu cầu về kỹ năng: Thành thạo trong giảng dạy; thuần thục thao tác kỹ năng quân sự, sử dụng thành thạo vũ khí bộ binh và hiểu biết về các thiết bị quân sự khác; biết làm công tác quốc phòng, quân sự địa phương trong các cơ sở GD-ĐT.

Yêu cầu về phương pháp: Biết tổ chức lớp học một cách khoa học, có phương pháp và kỹ thuật sư phạm tốt, tham gia hoạt động nghiên cứu khoa học, thực hiện đề tài khoa học, sinh hoạt học thuật.

Yêu cầu về thái độ: Có nhân cách tốt, có tố chất mô phạm, có phẩm chất của người giảng viên, tin tưởng vào đường lối của Đảng, chính sách của Nhà nước; có bản lĩnh chính trị vững vàng; yêu nước, yêu chủ nghĩa xã hội, yêu nghề, yêu sinh viên; có ý thức trách nhiệm cao và tác phong mẫu mực.

Yêu cầu về chuẩn hóa: Có trình độ đào tạo theo qui định của bậc học; qua cương vị thực tế cơ sở, các điều kiện về kiến thức công cụ như trình độ ngoại ngữ, tin học theo qui định của mỗi trường.

Về chuyên môn, nghiệp vụ: Mỗi cấp đào tạo có một chương trình, nội dung giáo dục QP-AN riêng, do đó các cấp học khác nhau đòi hỏi trình độ chuyên môn nghiệp vụ của giáo viên cũng khác nhau. Tuy nhiên, về lâu dài thì đội ngũ giáo viên cũng phải có trình độ học vấn chuyên môn nghiệp vụ trên cấp đào tạo: giáo viên giảng dạy giáo dục QP-AN phải tốt nghiệp đại học sư phạm và được bồi dưỡng kiến thức quốc phòng theo quy định; giáo viên tốt nghiệp đại học trong quân đội, chuyên môn phù hợp với ngành nghề đào tạo, có thời gian công tác ở đơn vị ít nhất hai năm và được bồi dưỡng nghiệp vụ sư phạm theo quy định của Bộ GD-ĐT. Từ định hướng trên, cần tiêu chuẩn hoá đối với từng đối tượng cụ thể cho phù hợp với từng cấp đào tạo.

Đối với cán bộ quản lí: Đối với các cán bộ cấp phòng, ban, ngoài tiêu chuẩn đội ngũ cán bộ cần phải có bản lĩnh chính trị vững vàng, có trình độ tổ chức, chỉ huy, có óc quan sát, có khả năng phân tích tổng hợp, là hạt nhân đoàn kết trong cơ quan, có tín nhiệm cao trong tập thể sư phạm; đối với các trợ lý và nhân viên quản lí phải có kiến thức chuyên sâu, nắm vững chức trách, nhiệm vụ được phân công, giỏi về chuyên môn nghiệp vụ và phải là một chuyên gia trên hướng mình phụ trách để tham mưu, đề xuất được nhiều biện pháp hay cho lãnh đạo, chỉ huy.

Ba là, Phát triển đội ngũ giáo viên đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục QP-AN trong tình hình mới. Theo đó, các nhà trường phải triển khai đồng bộ các giải pháp *xây dựng đội ngũ giáo viên, CBQL* đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ. Giải pháp quan trọng hàng đầu là *tập trung xây dựng đội ngũ giáo viên, CBQL có số lượng và cơ cấu phù hợp với mục tiêu, yêu cầu đào tạo.* Trên cơ sở đánh giá đúng thực trạng đội ngũ giáo viên giáo dục QP-AN, các nhà trường từng bước kiện toàn đủ số lượng, theo quy định của Bộ. Hằng năm, căn cứ vào mục tiêu, yêu cầu đào tạo và kết quả xem xét, đánh giá lại trình độ, năng lực của *CBQL, giáo viên giáo dục QP-AN* để xây dựng kế hoạch, điều chỉnh bổ sung quy hoạch và tuyển chọn giáo viên; thực hiện công khai, dân chủ trong đào tạo, sử dụng, đề bạt, bổ nhiệm. Cơ quan chức năng kiên quyết điều chuyển những đồng chí ý thức, năng lực không đáp ứng yêu cầu giảng dạy giáo dục QP-AN sang thực hiện nhiệm vụ khác. Các nhà trường phải tích cực giải quyết vấn đề số lượng, khắc phục tình trạng thiếu giáo viên giáo dục QP-AN, bằng cách xét tuyển chọn số học viên tốt nghiệp sư phạm giáo dục QP-AN đạt loại khá, giỏi, có đủ tiêu chuẩn về phẩm chất, năng lực, sức khoẻ cử đi đào tạo văn bằng 2 giáo dục QP-AN, tổ chức bồi dưỡng những nội dung, kiến thức cần thiết để trở thành giáo viên. Đồng thời, đề nghị trên tăng cường sĩ quan quân đội biệt phái, để thực hiện nhiệm vụ giáo dục QP-AN, tạo nguồn phát triển giáo viên.

Vụ Giáo dục QP-AN, các trường đào tạo giáo viên Giáo dục QP-AN tổ chức đào tạo và bồi dưỡng giáo viên đáp ứng yêu cầu số lượng và chất lượng giáo dục QP-AN. Hình thức đào tạo theo chương trình 24 tháng hoặc 18 tháng, tùy theo đối tượng.

Đối với các đối tượng đào tạo 24 tháng: Tổ chức đào tạo theo khóa học, năm học và học kỳ. Thời gian thiết kế cho một khóa đào tạo là 02 năm (24 tháng). Mỗi năm có 2 học kỳ chính và có thể có một học kỳ phụ. Học kỳ chính có 15 tuần thực học; học kỳ phụ có 5 tuần thực học. Có ít nhất 01 học kỳ chính sinh viên được học tập, rèn luyện tập trung tại các trường đại học trong quân đội. Điều kiện tốt nghiệp: Sinh viên tích lũy đủ 67 tín chỉ của chương trình đào tạo. Sinh viên có văn bằng thứ nhất không thuộc khối ngành sư phạm, phải đăng ký học thêm một số học phần chuyên môn nghiệp vụ.

Đối với các đối tượng đào tạo 18 tháng: Tổ chức đào tạo theo khóa học, năm học và học kỳ. Thời gian thiết kế cho một khóa đào tạo là 18 tháng, chia thành 03 học kỳ. Có thể bố trí đào tạo tập trung liên tục hoặc gián đoạn theo các học kỳ để phù hợp với yêu cầu thực tế của các cơ sở đào tạo và các cơ sở cử giáo viên đi học.

Cùng với đào tạo, các nhà trường cần xây dựng chương trình nội dung và kế hoạch bồi dưỡng kỹ năng, tay nghề sư phạm cho giáo viên, *chú trọng thực hiện tốt việc quản lý, rèn luyện giáo viên*. Cấp ủy, chỉ huy các khoa giáo viên luôn chú trọng kết hợp chặt chẽ giữa quản lý về Đảng và chính quyền, trong đơn vị và tại nơi cư trú của từng giáo viên; làm tốt công tác giáo dục chính trị, tư tưởng, xây dựng ý thức, trách nhiệm, ý chí phấn đấu vươn lên, tinh thần tích cực, chủ động, sáng tạo trong giảng dạy giáo dục QP-AN. Đồng thời, phải duy trì nghiêm nền nếp chính quy, rèn luyện kỷ luật; gắn xây dựng chuẩn mực đạo đức nhà giáo với việc thực hiện Cuộc vận động “Nói không với tiêu cực trong thi cử và bệnh thành tích trong giáo dục”; đẩy mạnh việc học tập và làm theo tấm gương đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh; thực hiện có hiệu quả việc tự phê bình và phê bình theo tinh thần Nghị quyết Trung ương 4 (khóa XI) của Đảng; thực hiện tốt theo tinh thần “7 dám” của cố Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng: “Dám nghĩ; dám nói; dám làm; dám chịu trách nhiệm; dám đổi mới, sáng tạo; dám đương đầu với khó khăn, thử thách và dám hành động vì lợi ích chung”. Mặt khác, nhà trường, các khoa giáo viên kịp thời biểu dương, khen thưởng những giáo viên có thành tích trong giảng dạy và giảng dạy giỏi, nghiên cứu khoa học; nghiêm khắc phê bình, nhắc nhở những giáo viên có biểu hiện thiếu cố gắng trong học tập, nghiên cứu, chất lượng giảng dạy thấp, chấp hành không nghiêm chế độ, quy chế GD-ĐT. Qua đó, xây dựng sự đoàn kết, thống nhất cao trong lãnh đạo, chỉ huy và tập thể các khoa giáo viên, tạo môi trường sư phạm lành mạnh để mỗi giáo viên rèn luyện phẩm chất đạo đức, năng lực sư phạm, trình độ chuyên môn, nghiệp vụ của mình.

Đảng ủy - Ban Giám đốc, Thủ trưởng các phòng, khoa ở các trung tâm giáo dục QP-AN cần căn cứ vào hoạt động thực tế của đội ngũ cán bộ, giáo viên của trung tâm, nhất là trình độ, năng lực quản lý để xây dựng kế hoạch bồi dưỡng và triển khai

thực hiện kế hoạch bồi dưỡng một cách thiết thực. Sử dụng có hiệu quả các thiết chế và quy định hoạt động trong các trung tâm giáo dục QP-AN để lồng ghép các nội dung bồi dưỡng thường xuyên như thông qua hoạt động bồi dưỡng chuyên môn định kỳ hàng năm, mời chuyên gia về lĩnh vực quản lý đến trung tâm để bồi dưỡng về nội dung, phương pháp quản lý, thông qua các lớp tập huấn về tin học, tập huấn về phương pháp, nội dung giảng dạy, thông qua các buổi thông tin thời sự, các chế độ hội họp giao ban chuyên môn để kết hợp bồi dưỡng các nội dung quản lý. Khai thác có hiệu quả các phương tiện thông tin như thông qua bản tin nội bộ, đài truyền thanh, mạng internet... để tuyên truyền phổ biến kiến thức quản lý đối với mọi cán bộ, giáo viên trong trung tâm, đồng thời bổ sung các tài liệu quản lý vào tủ sách của các phòng, khoa và của trung tâm, giúp các chủ thể quản lý tìm hiểu nâng cao nhận thức của mình. Các nhà trường, các trung tâm giáo dục QP-AN, các Bộ chủ quản cần tổ chức tập huấn hàng năm cho 100% giáo viên giáo dục QP-AN theo kế hoạch, chương trình của Vụ Giáo dục Quốc phòng và An ninh/ Bộ GD-ĐT.

Riêng đối với các trường đại học được giao nhiệm vụ đào tạo giáo viên giáo dục QP-AN cần quan tâm củng cố, kiện toàn đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ báo cáo viên, giáo viên. Chú ý lựa chọn báo cáo viên, giáo viên có phẩm chất chính trị, năng lực chuyên môn, kinh nghiệm thực tiễn, phương pháp sư phạm tốt, nhất là phát huy vai trò cán bộ lãnh đạo chủ chốt của Quân đội, các ngành có liên quan đến nội dung giáo dục QP-AN để trực tiếp triển khai, quán triệt.

Bồi dưỡng kiến thức giáo dục QP-AN cho các đối tượng có liên quan, trọng tâm là CBQL, giáo viên có liên quan đến thực hiện nhiệm vụ giáo dục QP-AN cho sinh viên. Đặc biệt quan tâm là đội ngũ CBQL, giáo viên các trường đại học ngoài quân đội, nhất là CBQL các trường đại học ngoài công lập, đại học quốc tế. Nghiêm chỉnh chấp hành quy định điều kiện về bồi dưỡng kiến thức QP-AN cho các đối tượng trong đề bạt, bổ nhiệm CBQL, giáo viên các trường đại học. Chú trọng tập huấn, bồi dưỡng cho đội ngũ CBQL, giáo viên giáo dục QP-AN. Cần xây dựng quy trình, kế hoạch, quy hoạch, tuyển dụng, xin chỉ tiêu, cử tuyển để xây dựng cho đội ngũ CBQL, giáo viên giáo dục QP-AN đáp ứng yêu cầu giáo dục QP-AN cho sinh viên.

Bốn là, Tập trung hoàn thiện kỹ thuật dạy học (KTDH) của giáo viên trên cơ sở phát huy vai trò tích cực, chủ động, sáng tạo của giáo viên. Giáo viên là chủ thể tiến hành hoàn thiện KTDH. Vì vậy, chỉ trên cơ sở phát huy vai trò tích cực, chủ động, sáng tạo của giáo viên việc hoàn thiện KTDH mới có hiệu quả. Tạo ra động lực thúc đẩy giáo viên vượt qua khó khăn, gian khổ, phát huy vai trò chủ thể năng động, linh hoạt trong quá trình hoàn thiện KTDH, tránh rập khuôn, máy móc, đồng thời thúc đẩy quá trình tự hoàn thiện KTDH cho giáo viên. Trước hết, cần nâng cao nhận thức

cho giáo viên về vai trò, trách nhiệm của mình, tạo mọi cơ hội, điều kiện cho giáo viên trong quá trình hoàn thiện KTDH. Ngoài ra các nhà trường cần có chế độ, chính sách khen thưởng kịp thời đối với các cá nhân xuất sắc, hoặc có nhiều sáng kiến để động viên họ tích cực hơn trong quá trình hoàn thiện KTDH. Để nâng cao nhận thức cho giáo viên về vai trò, trách nhiệm của mình, nhà trường cần tổ chức tuyên truyền, giáo dục cho mọi lực lượng về vị trí, vai trò của người giáo viên. Không chỉ bản thân giáo viên nhận thức về vai trò quyết định của mình đến chất lượng GD-ĐT, mà ngay cả các lực lượng khác cũng cần có nhận thức đúng đắn về vai trò đó để có sự tôn vinh, quan tâm đãi ngộ đúng mức. Các khoa giáo viên cần thường xuyên kiểm tra, đánh giá quá trình hoàn thiện KTDH của giáo viên để động viên những cá nhân có nhiều nỗ lực, cố gắng, có thành tích tích hơn trong quá trình tự tu dưỡng, rèn luyện; đồng thời nhắc nhở, chấn chỉnh kịp thời những cá nhân có biểu hiện lệch lạc, thiếu tích cực, tự giác.

Để kích thích tính tích cực, chủ động, sáng tạo của giáo viên cần phải có sự đánh giá đúng đắn về vị trí, vai trò của người giáo viên. Cần xây dựng thành quy chế về chế độ, chính sách ưu tiên đối với giáo viên, đặc biệt là giáo viên giỏi, giáo viên có kinh nghiệm. Xây dựng tốt mối quan hệ đoàn kết trong toàn nhà trường, cũng như từng khoa giáo viên để giáo viên có sự chia sẻ, giúp đỡ lẫn nhau trong quá trình hoàn thiện KTDH. Kích thích tính tích cực, chủ động, sáng tạo của giáo viên, trước hết là vai trò, trách nhiệm của từng giáo viên, nhưng không thể thiếu được vai trò của các tổ chức trong nhà trường. Tùy theo chức năng, nhiệm vụ và quyền hạn, mỗi tổ chức, cá nhân trong nhà trường lại có tác động khác nhau đến việc kích thích tính tích cực, chủ động, sáng tạo của giáo viên:

Đối với nhà trường, là tổ chức đảm bảo những điều kiện thuận lợi nhất cả về vật chất và tinh thần. Các quy chế của nhà trường cần hướng vào công tác xây dựng, phát triển đội ngũ giáo viên, tạo điều kiện cho giáo viên phát huy tối đa năng lực, khả năng sáng tạo của mình. Quy chế cần tạo ra hành lang pháp lý thuận lợi để giáo viên mạnh dạn đổi mới phương pháp, nội dung dạy học. Để xây dựng quy chế giáo dục phù hợp, các nhà trường cần thay đổi, chuyển biến mạnh mẽ cả về nhận thức và hành động, trên cơ sở quán triệt sâu sắc quan điểm "Đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo". Tăng cường đầu tư xây dựng, phát triển cơ sở vật chất, phương tiện kỹ thuật dạy học hiện đại. Có chính sách động viên, khen thưởng kịp thời cả về vật chất và tinh thần đối với các giáo viên dạy giỏi, có nhiều thành tích và đóng góp trong dạy học và nghiên cứu khoa học. Bên cạnh khen thưởng, phải có hình thức nhắc nhở, phê bình, cần thiết kỷ luật những giáo viên giảng dạy kém, không có ý chí vươn lên, thiếu tu dưỡng, rèn luyện.

Đối với các khoa giáo viên và bộ môn, cần đánh giá, phân loại chính xác giáo viên mình phụ trách. Trong đánh giá cần thấy được đầy đủ các ưu điểm và hạn chế của từng giáo viên, dựa vào các ưu điểm để động viên, khích lệ giáo viên, phân công công việc phù hợp với sở trường, năng lực từng người, chỉ có như vậy mới kích thích tính tích cực, chủ động, sáng tạo của giáo viên. Thường xuyên theo dõi, kiểm tra mọi hoạt động của giáo viên, đặc biệt là hoạt động dạy học. Kịp thời khen thưởng, động viên những giáo viên tiến bộ, uốn nắn, sửa chữa, nhắc nhở khéo léo, tế nhị những giáo viên hoàn thành chưa tốt nhiệm vụ.

Đối với giáo viên, phát huy tính tích cực, chủ động, sáng tạo trong quá trình hoàn thiện KTDH, vừa là yêu cầu, vừa là trách nhiệm của mỗi giáo viên. Để thực hiện được điều đó, giáo viên cần ý thức đúng đắn về vai trò, trách nhiệm của mình trong sự nghiệp trồng người, cũng như trong sự nghiệp xây dựng quân đội. Giáo viên cần ý thức được nghề sư phạm là một nghề có trách nhiệm nặng nề, vô cùng vất vả, nhưng cũng rất đổi vinh quang, như Chủ tịch Hồ Chí Minh nói: “Người thầy giáo tốt - thầy giáo xứng đáng là thầy giáo - là người vẻ vang nhất” [3, tr.331]. Chỉ có như vậy giáo viên mới có nghị lực để vượt qua khó khăn trong quá trình công tác, không ngừng vươn lên hoàn thiện bản thân đáp ứng với yêu cầu của nghề dạy học. Giáo viên cần thấy được vai trò của KTDH đối với hoạt động dạy học, từ đó ra sức rèn luyện, hoàn thiện các KTDH của mình một cách tích cực, chủ động, sáng tạo. Giáo viên cần đánh giá chính xác trình độ của bản thân và nắm chắc yêu cầu, nhiệm vụ GD-ĐT để từ đó xây dựng quyết tâm hoàn thiện KTDH đáp ứng với đòi hỏi của nhà trường.

Năm là, Bộ Giáo dục và Đào tạo, Bộ Quốc phòng, các trung tâm giáo dục QP-AN, các trường đại học bảo đảm các điều kiện cho giáo dục QP-AN, *tăng cường đầu tư cơ sở, vật chất, trang thiết bị phục vụ giảng dạy giáo dục QP-AN và tiếp tục đổi mới và hoàn thiện cơ chế, chính sách đối với giáo viên và CBQL giáo dục QP-AN*. Lãnh đạo các trường đại học, các trung tâm giáo dục QP-AN cần có chiến lược, kế hoạch phát triển cơ sở vật chất kỹ thuật phục vụ cho giáo dục QP-AN như: sân bãi, thao trường, trường bắn, giảng đường, hội trường, vũ khí huấn luyện, vũ khí bắn đạn thật, mô hình, học cụ giáo dục QP-AN. Các trường đại học tăng cường tổ chức ngoại khóa (tham quan khu di tích lịch sử, bảo tàng lịch sử, sân vận động, hồ bơi, cơ sở thể dục thể thao dân sự và quốc phòng...). Thử nghiệm tổ chức hoạt động Giáo dục QP-AN kết hợp phục vụ các chức năng khác như: du lịch, tham quan, giáo dục truyền thống, rèn luyện kỹ năng sống, rèn luyện kỹ năng quân sự cá nhân và đồng đội... từ đó có phân loại và xác định giới hạn loại đối tượng vật chất cụ thể ngoài cơ sở giáo dục có thể được sử dụng cho nhiệm vụ giáo dục QP-AN. Đồng thời, hàng năm cần tổ chức kiểm tra, đánh giá các phương tiện vật chất còn đủ điều kiện và không đủ điều kiện sử dụng cho giáo dục QP-AN để đảm bảo an toàn tuyệt đối trong huấn luyện, từ đó có kế hoạch xin

cấp phát bổ sung. Đồng thời, tích cực phối hợp với các lực lượng tham gia thực hiện giáo dục QP-AN nghiên cứu khoa học về lĩnh vực giáo dục QP-AN, công nghệ dạy học về QP-AN. Tăng cường hợp tác với các Viện nghiên cứu trong và ngoài quân đội để nghiên cứu, chuyển giao khoa học và công nghệ giáo dục QP-AN, quản lý giáo dục QP-AN có thể coi là một điều kiện hỗ trợ thúc đẩy bảo đảm chất lượng giáo dục QP-AN. Tập trung đầu tư, nâng cấp hệ thống giảng đường, phòng học chuyên dùng, các thiết bị hỗ trợ phục vụ giảng dạy, như: đèn chiếu, phương tiện nghe nhìn, sơ đồ, tranh vẽ, hệ thống thao trường, học cụ...; gắn việc đầu tư phương tiện, trang thiết bị hiện đại với đẩy mạnh các phong trào thi đua ứng dụng công nghệ thông tin, phát huy sáng kiến cải tiến mô hình, học cụ. Khuyến khích giáo viên khai thác, sử dụng có hiệu quả các trang thiết bị, ứng dụng công nghệ thông tin, phương tiện kỹ thuật số vào phục vụ giảng dạy, nghiên cứu khoa học; đồng thời, tích cực nâng cấp, cải tiến hệ thống thông tin tư liệu, thư viện, tài liệu; nâng cao chất lượng biên soạn, in ấn giáo trình, tài liệu nhằm bảo đảm phục vụ tốt nhất cho giảng dạy, nghiên cứu khoa học của giáo viên.

Sáu là, Nhà nước cần phải khẩn trương đổi mới hệ thống chính sách, chế độ đối với đội ngũ này. Theo đó, để các chính sách xã hội đối với đội ngũ này thực sự là động lực, cần quan tâm tới một số vấn đề: Hoàn thiện hệ thống chính sách xã hội đối với giáo viên và CBQL giáo dục QP-AN. Các chính sách này phải đáp ứng với đòi hỏi của thực tiễn, toàn diện, đồng bộ và thống nhất và cần phải tiếp tục được hoàn thiện theo hướng: quan tâm thỏa đáng cả về mặt vật chất lẫn tinh thần và phải phù hợp với thực tiễn cuộc sống, tạo điều kiện thuận lợi cho giáo viên phấn đấu vươn lên hoàn thành chức trách, nhiệm vụ của người thầy trong sự nghiệp “trồng người”. Trong đó, chú trọng các chính sách động viên, khuyến khích về mặt tinh thần như công nhận, tôn vinh bằng các danh hiệu: nhà giáo nhân dân, nhà giáo ưu tú, giáo viên dạy giỏi các cấp; trao kỷ niệm chương cho các nhà giáo và các lực lượng có công lao đóng góp cho công tác giáo dục QP-AN. Cải cách chính sách tiền lương, tiền thưởng, trợ cấp, tiền đứng lớp, huấn luyện quân sự ngoài trời, ban đêm. Bên cạnh đó, cần có các chính sách ưu đãi khác về nhà ở, khám chữa bệnh, an dưỡng, hưu trí, bảo đảm điều kiện làm việc, học tập, nghiên cứu..., thể hiện rõ sự quan tâm đặc biệt của Nhà nước đối với giáo viên, CBQL giáo dục QP-AN. Hệ thống các chính sách đối với đội ngũ giáo viên, CBQL giáo dục QP-AN phải hướng tới khuyến khích đội ngũ này vào hoạt động đó tích cực học tập để vươn lên, suốt đời cống hiến sức lực của mình cho sự nghiệp giáo dục QP-AN. Cần xác định rõ biểu hiện chế và điều chỉnh về tổ chức, biên chế giáo viên, CBQL của các trường ĐHCĐ, các trung tâm giáo dục QP-AN để khắc phục tình trạng thiếu giáo viên, CBQL giáo dục QP-AN như hiện nay; bổ sung một số chính sách đối với giáo viên giáo dục QP-AN như nâng cao trần quân

hàm cho các chức danh của sĩ quan biệt phái ở các khoa, trung tâm giáo dục QP-AN, ưu đãi cho các đối tượng khi có nhu cầu kéo dài thời gian phục vụ.

Những giải pháp trên, khi được thực hiện trong thực tiễn sẽ từng bước khắc phục được những bất cập còn tồn tại, xây dựng và *phát triển đội ngũ* giáo viên, CBQL ngày càng mạnh, có chất lượng tốt, *đáp ứng yêu cầu phát triển, đổi mới* giáo dục QP-AN ở các trường ĐHCD, trung tâm giáo dục QP-AN, góp phần tích cực vào thực hiện mục tiêu giáo dục toàn diện, tạo cho thế hệ trẻ có điều kiện tu dưỡng phẩm chất, rèn luyện năng lực để sẵn sàng thực hiện tốt hai nhiệm vụ chiến lược xây dựng và bảo vệ vững chắc Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa. Xây dựng nền quốc phòng toàn dân vững mạnh, thế trận an ninh nhân dân vững chắc, xây dựng và bảo vệ vững chắc những thành quả của cách mạng Việt Nam trong thời kì mới.

DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO:

1. Nguyễn Bá Dương (2010), *Tư duy lý luận của Đảng ta về đổi mới giáo dục quốc phòng trong tình hình hiện nay*, Nxb Chính trị Quốc gia, Hà Nội.
2. Phạm Xuân Hảo (2002), *Giáo dục quốc phòng cho sinh viên đại học hiện nay*, Chuyên đề cấp viện, Viện khoa học xã hội và nhân văn quân sự, Hà Nội.
3. Hồ Chí Minh (1964), "Bài nói chuyện tại trường Đại học Sư phạm Hà Nội", *Hồ Chí Minh toàn tập*, tập 11, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2000.
4. Quốc hội khóa XIII (2013), *Luật giáo dục quốc phòng và an ninh*, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội.
5. Lê Văn Yên, Nguyễn Thế Nhị, Nguyễn Thế Vị (2006), *Tăng cường công tác giáo dục quốc phòng - an ninh trong giai đoạn hiện nay*, Nxb Văn hoá - Thông tin, Hà Nội.